

[Tastesen]

menneskeret at vide, hvornår en frihedsberøvelse bringes til ophør, og jeg vil derfor tro, at § 70 i fremtiden kun vil blive brugt i ringe omfang. Jeg tror, justitsministeren har fundet frem til den rigtige udformning af forvaringsparagraffen, der efter forslaget kun må bruges, når forvaring er påkrævet til forebyggelse af fare for andres liv, legeme, helbred eller frihed.

Men selv de mennesker, der dømmes efter denne paragraf, må have en form for retssikkerhed, og jeg kan derfor med tilfredshed tilslutte mig bestemmelsen om bistandsværgen, der skal være den forvaringsdømte behjælpelig med at rejse sag om ændring eller ophør af de idømte foranstaltninger. Bestemmelsen om, at en sag kan genoptages med 6 måneders intervaller, må siges at være en styrkelse af retstilstanden.

Personer, der som følge af indtagelse af alkohol eller andre rusmidler forbigående befandt sig i en tilstand af sindssyge, kan efter forslaget idømmes straf. Denne nye bestemmelse kan komme til anvendelse f. eks. i forbindelse med indtagelse af stoffet LSD, der kan bringe personer i en forbigående tilstand af sindssyge. Man kan med rette spørge, om en person, der under indflydelse af LSD begår et mord, skal fritages for straf. Den nuværende retstilstand, hvor de pågældende anbringes på et sindssygehospital uden at være sindssyge, er efter min opfattelse ikke holdbar.

I den foreslåede § 49, stk. 2, i straffeloven er der en nyskabelse, der kan få stor betydning. I realiteten vil kriminalforsorgsstyrelsen kunne træffe beslutning om, at en frihedsstraf helt eller delvis skal fuldbyrdes på et hospital eller et hjem eller en institution til særlig pleje eller omsorg. En sådan bestemmelse har man i Norge, og jeg tror, at vi med stort udbytte kan anvende denne sanktionsform over for mange af vore frihedsberøvede, ikke mindst mange af de unge stofmisbrugere.

De unge mellem 15 og 17 år, der udviser en særlig hård kriminel adfærd, er et selvstændigt problem, som vi grundigt må drøfte i det forestående udvalgsarbejde. I betænkningen om de strafferetlige særforanstaltninger, der er grundlaget for dette lovforslag, henvises til en forhandling med børne- og ungdomsforsorgen, idet man fra soci-

alstyrelsens side stiller sig afvisende over for i stigende grad at tage sig af dette vanskelige børne- og ungdomsklientel. Man gør bl. a. opmærksom på, at børne- og ungdomsforsorgens foranstaltninger er at betragte som et tilbud, og at anvendelsen af lukkede afdelinger vil virke belastende på børneforsorgen som helhed.

Jeg deler ikke socialstyrelsens opfattelse her. Jeg mener, at det lige så godt kan være børne- og ungdomsforsorgens opgave som kriminalforsorgens opgave at tage sig af de unge mellem 15 og 17 år. Det vil være for belastende for disse unge, at de skal blandes med ældre kriminelle. Det drejer sig om unge, der i deres barndom og opvækst er vandret fra den ene nederlagssituation til den anden, og om unge, der ikke har fået tilfredsstillet behovet for følelsesmæssig kontakt; det drejer sig om unge, der har et udalt behov for en socialpædagogisk bistand og behandling. Så siger man i socialstyrelsen: disse unges problemer kan vi ikke tage os af. Mon ikke man i socialstyrelsen burde tage sin holdning op til fornyet vurdering? Lad mig føje til, at det muligvis vil koste nogle penge, og dem er vi naturligvis forpligtede til at fremskaffe. Vi skal her mærke os, at det jo ikke er omkostningsfrit, når de unge anbringes under kriminalforsorgen.

Til slut et par ord om varetægtsfængslet. Vi må anse det som et klart fremskridt, at der for fremtiden skal ske en klar modregning med det fulde antal dage, en person har været under anholdelse, indlagt til mentalundersøgelse eller varetægtsfængslet, ved dommens endelige fastsættelse af frihedsberøvelsens varighed. Men jeg vil gerne rejse et spørgsmål, som jeg i forbindelse med varetægtsfængsling må anse for at være mindst lige så betydningsfuldt. Den 4. juni 1971 stillede jeg et spørgsmål til daværende justitsminister Thestrup, om han var indstillet på at ændre lov om rettens pleje § 1018 b, således at enhver, der har været fængslet, og som derefter frifindes eller løslades, uden at sagen forfølges til dom, får udbetalt erstatning for formueskade, lidelse og tort. Den daværende justitsministers svar var imødekommende. Han ville på den givne foranledning anmode strafferetsplejeudvalget om i forbindelse med behandlingen af bestemmelserne om anholdelse og fængsling også at tage kap. 93 a i retsplejeloven, der vedrører